

Lønnsoppgjøret, hva betyr det for deg?

Som kjent kom YS Stat i mål og unngikk en streik. Dette har vært et oppgjør som både dreide seg om økonomi, men ikke minst om spørsmålet om én felles tariffavtale i staten.

YS Stat-leder Jens B. Jahren sier det har vært en utfordrende mekling.

– Vi har fått gjennomslag for viktige elementer fra våre krav. Lønnsrammen endte på 5,2 prosent, som skal fordeles mellom et sentralt tillegg på 25 prosent og et lokalt tillegg på 75 prosent, sier han.

Det betyr at alle er sikret et lønnstillegg i år, og at mesteparten av pengene skal fordeles i de enkelte virksomheter.

– Avtalen vi nå har blitt enige om sikrer et sentralt tillegg, men hovedjobben må gjøres i de statlige virksomhetene. YS Stat har vært opptatt av å sikre både årets og fremtidens lønnsutvikling gjennom disse forhandlingene. Vi har strukket oss langt, både i forhandlingene og i meklingen. Å være en ansvarlig part forplikter, sier YS Stat-lederen.

Hvorfor YS stat og SkL sa ja

- Vårt primære krav vil alltid være mest mulig penger til våre medlemmer, sier SkLs leder Ivar Sømhovd, og det har vi fått til og vi redegjør nærmere for dette i denne infoen.

- Dernest var det i år det viktigste kravet å få én felles tariffavtale. Det har vi gjennom å akseptere statens tilbud lagt til rette for, selv om andre stritter imot.

Da UNIO ut av det blå i 2022 ble med Akademikerne på en felles avtale separat fra YS/LO, kastet det staten inn i et kaos som både vanskeliggjør endringer i lønssystemet, (f.eks. endringer i Hovedtariffavtalens fellesbestemmelser som regulerer permisjoner, overtid, tillegg og forsikringer m.v.) og grunnleggende rettferdighetsprinsipper som lik lønn for likt arbeid.

Vi har blant annet på **vår** avtale hatt minstelønssystemer og godskrivingsregler, det har vi fått gjennomslag for å beholde. To tariffavtaler vanskeliggjør arbeidet til arbeidsgivere lokalt, og det påvirker negativt alle statsansatte og med det våre medlemmer. YS Stat har tatt ansvar for å være med på å rydde opp i dette.

Generelt tillegg på 0,75 prosent

Det er mange endringer i den nye tariffavtalen, blant annet har vi ikke lenger en ordning med lønnstabell og lønnstrinn. Du vil derfor ikke se en oversikt over hvor mye akkurat du vil få i generelt tillegg, det må hver enkelt regne seg fram til. Det generelle tillegget er på 0,75 prosent og hvis du har en lønn på 500.000 så vil det utgjøre kr 3.750 og hvis du har en lønn på 800.000 så vil det utgjøre kr 6.000.

Lokale forhandlinger på 2.15 prosent

Det er en historisk høy andel til lokale forhandlinger i år, 2,15 prosent av lønnsmassen, til forskjell fra i fjor hvor 0,85 prosent gikk til lokalt. SkL ønsket i utgangspunktet en annen fordeling, men fikk ikke gjennomslag for det. Virkningstidspunktet for lokale tillegg er 1. mai 2024 og forhandlingene skal være avsluttet innen 31. oktober 2024.

Hvor ble det av resten?

Vi har allerede fått spørsmål om hvor det blir av resten av pengene når det generelle tillegget er på 0,75 prosent, potten til lokale forhandlinger er på 2,15 prosent mens den samlede rammen er på 5,2prosent. Det har blitt sammenlignet med andre sektorer med samme ramme, men med tilsynelatende mer utdelt i kroner og øre. Dette handler om penger som vi enten har fått i fjor, og som har virkning i år (overheng), eller om andre lønnstillegg som er gitt utenom lønnsoppgjøret (glidning) som også må regnes med.

Overheng

Et lønnstillegg gis med 12 måneders virkning, men følger ikke kalenderåret. Det vil si at når vi får et tillegg per 1. mai så vil det ha virkning 8/12 i det året man får tillegget og 4/12 året etter. Tallene fra Teknisk Beregningsutvalg (uavhengig instans som regner ut grunnlaget for lønnsoppgjørene) viste at i lønnsutviklingen for 2023 var staten den store vinneren med langt bedre resultat enn andre sektorer. Vi kunne derfor ikke påberope oss en større ramme enn øvrige sektorer. Overhengen vi hadde inn i årets oppgjør var på hele 2,5 prosent siden det var så store tillegg i fjor. Det er imidlertid viktig å huske på at når man ser alle år i sammenheng så taper vi ikke på dette.

Glidning

Glidning er et anslag over hva som kommer til å bli brukt det kommende året på lønnstillegg som ikke følger direkte av lønnsoppgjøret, men andre tillegg som går av ordinært budsjett. Dette må regnes med siden lønnstilleggene vi får ikke bare er det vi får i tariffoppgjøret, men også i form av andre tillegg i løpet av året. Det kan være ansiennitetstillegg, lønnsregulering for ledere, lønnstillegg på særskilt grunnlag (HTA 2.5.3) og lønnsregulering første 12 måneder etter fast ansettelse (HTA 2.5.5 3.ledd). Glidningen for årets oppgjør er en forhandlingssak og ble på 0,8 prosent.

Tariff tillegg

Årets ramme er på 5,2 prosent og når man trekker fra overheng på 2,5 prosent og glidning på 0,8 prosent, da kommer man fram til 1,9 prosent som er tarifftillegget som går til generelt tillegg eller lokale forhandlinger. Som det fremgår ovenfor er det generelle tillegget 0.75 prosent og potten til lokale forhandlinger 2,15 prosent. De fleste vil kanskje spørre seg om hvordan de to tallene kan bli til 1,9 prosent, men da er vi tilbake til problemstillingen med at tillegg gis per 1. mai slik at en del får virkning til neste år. Tariffberegninger er komplisert og egner seg dårlig til å ta i kortversjon.

Den som er interessert kan fordype seg nærmere i utregningene ved å lese artikkelen i lenken under. [Enighet mellom YS Stat og staten i lønnsoppgjøret \(jegerstatsansatt.no\)](https://www.skl.no/nyheter/2024/05/01/enighet-mellom-ys-stat-og-staten-i-lonn-soppgjoret-jegerstatsansatt-no)

Stor pott til lokale forhandlinger i år

Selv om vi ideelt sett ville hatt en større andel sentralt, så må vi ikke glemme den store potten til lokale forhandlinger. Historisk sett har vi likt å ha vesentlige potter til lokale forhandlinger hvert annet år. Dette gir et handlingsrom lokalt, hvor vi også får uttelling for at SkLs tillitsvalgte er de best skolerte i etaten.

Streik eller ikke streik

Om det skulle ende opp med streik for YS Stat, hadde det ikke noe med den økonomiske rammen eller inndelingen å gjøre. Derimot hadde det alt å gjøre med om vi klarte å få til én felles tariffavtale i staten. Staten, YS Stat og LO Stat ønsket en likelydende avtale for alle parter i staten. UNIO og Akademikerne ønsket ikke dette. En tilnærming til én felles tariffavtale må ses som en del av moderniseringen av statens lønssystem som startet for en del år siden. Det vil være en forenkling for arbeidsgiver, men også positivt for hver enkelt.

Webinar med mer informasjon

Vi kommer til å avholde et webinar i svært nær fremtid hvor Ivar Sømhovd vil snakke mer om dette og konsekvensene av den situasjonen staten nå befinner seg i. Vi vil imidlertid være tydelig på at vi har fått en del tilbakemeldinger om at andre foreningers medlemmer mener at vi må si nei i uravstemningen av forskjellige årsaker. Det er selvsagt opp til hver enkelt hva de stemmer, men dessverre er det mye rart som nå blir kommunisert og dette vil også adresseres i webinarret. Helt kort kan vi si at dersom LO Stat skulle stemme nei og gå ut i streik, risikerer de med det å sørge for et komplett kaos i staten ved at vi i ytterste konsekvens får tre tariffavtaler i staten.

Akademikerne og UNIO har gått til streik. Den fulle betydning det vil ha for vår avtale og våre lokale forhandlinger er uvisst per nå. Det vil vi også komme tilbake til i webinarret.

Uravstemning - Du kan si hva du mener om lønnsoppgjøret

Resultatet av oppgjøret skal ut på uravstemning med frist til Riksmekleren 20. juni. Vi vil komme tilbake med nærmere informasjon om det.